

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia sierpnia 2018 r.

BZ-ZKSO.431.12.2018.BR

Pan
Tadeusz Krzakowski
Prezydent Legnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
po przeprowadzonej kontroli dotyczącej realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej,
ochrony ludności przez Urząd Miejski w Legnicy.

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz. U. Nr 185 poz. 1092), art. 17 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t. j. D. U. z 2017 r. poz. 1430 ze zm.) i § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96 poz. 850), zespół kontrolny w składzie:

1. Przewodniczący zespołu - Bogdan Romanowski - zastępca kierownika Oddziału Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 78 z dnia 15 maja 2018 r. (sygn. upoważnienia: BZ-ZKSO.0030.34.2018);
2. Członkowie zespołu:
 - Tadeusz Wróblewski – inspektor wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 78 z dnia 15 maja 2018 r. (sygn. upoważnienia: BZ-ZKSO.0030.34.2018);

W dniach od 23.05.2018 r. do 24.05.2018 r. ww. zespół kontrolny przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miasta Legnica, z siedzibą w Legnicy przy Placu Słowiańskim 8.

Celem kontroli była ocena przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej przez Urząd Miasta na prawach powiatu w Legnicy.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej – Prezydent Legnicy Pan Tadeusz Krzakowski, na stanowisku od 29 lipca 2002 r.

I. Okres objęty kontrolą:

Od dnia 1 stycznia 2015 r. – do dnia kontroli.

II. Wyniki analizy przedkontrolnej:

Przedmiotowa kontrola w Urzędzie Miasta w Legnicy jest pierwszą kontrolą z wyżej wymienionej tematyki.

III. Przebieg kontroli:

Przed rozpoczęciem kontroli przewodniczący zespołu kontrolnego poinformował przedstawiciela podmiotu kontrolowanego o przedmiocie, zakresie i sposobie przeprowadzenia kontroli.

Fakt przeprowadzenia kontroli potwierdzono wpisem w książce kontroli podmiotu kontrolowanego w dniu 23 maja 2018 r.

Podczas kontroli dokumenty udostępniała oraz informacji udzielała Pani Joanna Snopko Z-ca Dyrektora Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.

IV. Zakres przeprowadzonej kontroli:

1. Dokonywanie oceny stanu przygotowań obrony cywilnej.
2. Opracowanie i opiniowanie planów obrony cywilnej.
3. Opracowywanie i uzgadnianie planów działania.
4. Organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej.
5. Organizowanie szkolenia ludności w zakresie obrony cywilnej.
6. Przygotowanie i zapewnienie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.
7. Tworzenie i przygotowywanie do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej.
8. Przygotowanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia na znacznym obszarze.
9. Planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności.
10. Planowanie i zapewnienie ochrony płodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem.
11. Planowanie i zapewnienie ochrony oraz ewakuacji dóbr kultury i innego mienia na wypadek zagrożenia zniszczeniem.

12. Wyznaczanie zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nadzorowanie przygotowania tych zakładów do niesienia tej pomocy.
13. Zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urzędów specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych.
14. Zaopatrywanie organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, a także zapewnienie odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji, remontu i wymiany tego sprzętu, środków technicznych oraz umundurowania.
15. Integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, w tym sanitarno-epidemiologicznych i społecznych organizacji ratowniczych do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska.
16. Opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej.
17. Inicjowanie działalności naukowo-badawczej i standaryzacyjnej dotyczącej obrony cywilnej.
18. Współpraca z terenowymi organami administracji wojskowej.
19. Opracowywanie informacji dotyczących realizowanych zadań.
20. Kontrolowanie przygotowania formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych.
21. Ustalanie wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na ich terenie, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej.
22. Przygotowanie i zapewnienie niezbędnych sił do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

V. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, co następuje:

1. Dokonywanie oceny stanu przygotowań obrony cywilnej.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica dokonywał corocznej analizy stanu przygotowań obrony cywilnej. Arkusze ocen za 2015 r., - 2017 r. zostały przekazane Szefowi Obrony Cywilnej Województwa - zgodnie z terminami określonymi w dokumentach normatywnych. W corocznych arkuszach oceny stanu realizacji zadań przez Szefa Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica za lata 2015 – 2017 nieprawidłowo wyliczono ilość punktów likwidacji skażeń¹.

¹ Załącznik nr 1 – „Ocena Stanu Przygotowań Obrony Cywilnej w powiecie (wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.)”

2. Opracowanie i opiniowanie planów obrony cywilnej.

W czasie prowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica w 2013 r. opracował „Plan Obrony Cywilnej Miasta Legnicy” zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.

Udostępnione podczas kontroli „Karty realizacji zadań operacyjnych” będące załącznikiem do „Planu Obrony Cywilnej Miasta Legnicy” były jawne.

3. Opracowanie i uzgadnianie planów działania.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica w latach 2015 – 2017 opracował plany działania, ale ich nie uzgadniał z Szefem Obrony Cywilnej Województwa. W 2018 r. przedmiotowy plan przesłano do uzgodnienia Szefowi OC Województwa

4. Organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej.

W latach 2015 – 2017 Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie planował, nie organizował i nie koordynował szkoleń i ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej. Pierwsze ćwiczenia formacji obrony cywilnej przeprowadzono w dniach 23 -24 kwietnia w roku 2018 r. W ćwiczeniach wzięli udział członkowie „Plutonu Ratownictwa Przeciwpowodziowego”.² Potwierdzeniem, że osoby uczestniczące w szkoleniu byli i są członkami FOC jest „Imienny wykaz żołnierzy rezerwy wytypowanych do nadania przydziałów organizacyjno – mobilizacyjnych „Drużyna Przeciwpowodziowa”.³

5. Organizowanie szkolenia ludności w zakresie obrony cywilnej.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Powiat Legnica nie organizował szkoleń ludności z zakresu obrony cywilnej na administrowanym terenie. Jako jedyną formę przyjęto publikację informacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej⁴.

6. Przygotowanie i zapewnienie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że w latach 2015 – 2017 nie zgrywano całościowo systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach. Prowadzono wyłącznie treningi z udziałem Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego⁵ oraz uczestniczono w treningach zgrywających ww. system i prowadzonych przez Wojewodę.

² Załącznik nr 2 Lista obecności w dniach 23 i 24 kwietnia 2018 r. Pluton Ratownictwa Przeciwpowodziowego

³ Załącznik nr 3 Imienny wykaz żołnierzy rezerwy wytypowanych do nadania przydziałów organizacyjno – mobilizacyjnych Drużyna Przeciwpowodziowa.

⁴ Załącznik nr 4 Wydruk ze strony internetowej BIP UM Legnica

⁵ Załącznik nr 5 Dzienniki działania z treningów 2016 – 2018 r.

7. Tworzenie i przygotowanie do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie utworzył oraz nie przygotowywał do działania jednostek obrony cywilnej.

8. Przygotowanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia na znacznym obszarze.

W czasie prowadzonej kontroli stwierdzono, Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica zaplanował ewakuację mieszkańców z terenu miasta Legnica, ale nie uzgodnił zaplanowanych sił wydzielanych przez Straż Miejską (26 strażników do wsparcia procesu ewakuacji).

9. Planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności.

Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica zaplanował i organizacyjnie przygotował środki transportowe dla ludności z terenu miasta Legnica na wypadek ewakuacji. Nie zaplanowano natomiast pomocy przedmedycznej i medycznej.

10. Planowanie i zapewnienie ochrony plodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica ze względu na miejski charakter podmiotu nie planował zapewnienia ochrony plodów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, na terenie którego nie prowadzi się produkcji rolnej i zwierzęcej.

11. Planowanie i zapewnienie ochrony oraz ewakuacji dóbr kultury i innego mienia na wypadek zagrożenia zniszczeniem.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że w latach 2015 – 2017 Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie planował i organizacyjnie nie przygotowywał ewakuacji zabytków ruchomych w celu ich ochrony przed zniszczeniem. Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica posiada „Plan ochrony zabytków Gminy Legnica na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”.

12. Wyznaczenie zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nadzorowanie przygotowania tych zakładów do niesienia tej pomocy.

W czasie prowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie wyznaczył zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nie nadzorował przygotowania tych zakładów do niesienia tej pomocy.

13. Zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie zaplanował dostaw wody pitnej dla wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego i urządzeń specjalnych przeznaczonych do likwidacji skażeń. Miasto Legnica nie posiada awaryjnych źródeł zasilania posiadających aktualne badania przydatności wody do spożycia, a wykonane przez Sanepid.

14. Zaopatrywanie organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, a także zapewnienie odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji, remontu i wymiany tego sprzętu, środków technicznych oraz umundurowania.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie utworzył formacji obrony cywilnej, stąd w latach 2015 – 2017 nie zaopatrywał FOC w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej. Miasto Legnica posiada magazyn sprzętu obrony cywilnej, który zapewnia przechowywanie w nim niezbędnego sprzętu i jego konserwację. Jednocześnie wyznaczona przez Prezydenta Miasta Legnicy komisja dokonywała oceny przydatności sprzętu znajdującego się w Miejskim Magazynie przeciwpowodziowym⁶.

15. Integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, w tym sanitarno-epidemiologicznych, i społecznych organizacji ratowniczych do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica w latach 2015 – 2017 nie integrował sił obrony cywilnej w tym sanitarno-epidemiologicznych, i społecznych do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska podczas ćwiczeń.

⁶ Załącznik nr 6 Zarządzenie Nr 145/UM/2017 Prezydenta Miasta Legnicy z dnia 12 października 2017 r. w sprawie powołania komisji do oceny przydatności do dalszego użytkowania sprzętu obrony cywilnej znajdującego się w Miejskim Magazynie Przeciwpowodziowym.

16. Opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w latach 2015 – 2017 Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie opiniował projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej na administrowanym terenie.

17. Inicjowanie działalności naukowo-badawczej i standaryzującej dotyczącej obrony cywilnej.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica nie inicjował działalności naukowo-badawczej i standaryzującej dotyczącej obrony cywilnej na administrowanym terenie.

18. Współpraca z terenowymi organami administracji wojskowej.

W czasie kontroli nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej współpracę z terenowymi organami administracji wojskowej w zakresie obrony cywilnej. Istnieje natomiast dokumentacja potwierdzająca współpracę w zakresie spraw obronnych.

19. Opracowanie informacji dotyczących realizowanych zadań.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica terminowo opracowuje informacje dotyczące realizowanych zadań na administrowanym terenie.

20. Kontrolowanie przygotowania formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych.

Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica w kontrolowanym okresie nie prowadził kontroli przygotowania formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych.

21. Ustalanie wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na ich terenie, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Szef Obrony Cywilnej miasta na prawach powiatu Legnica posiada „Wykaz instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na ich terenie, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej”.

22. Przygotowanie i zapewnienie sił niezbędnych do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych.

W zakresie przygotowania i zapewnienia sił niezbędnych do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych w opracowanej i przedstawionej do kontroli dokumentacji wskazano lokalizacje cmentarzy (parafialne i komunalne) i firmy pogrzebowe oraz chłodnie⁷.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia zespołu kontrolnego oraz realizację działań planistyczno - organizacyjnych z zakresu obrony cywilnej, określonych w §3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96 poz. 850), przygotowanie i realizację przedsięwzięć obrony cywilnej w Urzędzie Miasta Legnica oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Prezydenta do podjęcia następujących działań:

1. Corocznie w ramach treningu zgrywać całościowo system wykrywania i alarmowania.
2. W ramach realizacji zadania „Tworzenie i przygotowanie do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej utworzyć na szczeblu miasta formacje obrony cywilnej.
3. W ramach realizacji zadania „Planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności” zaplanować siły i środki niezbędne do udzielania pomocy przedmedycznej i medycznej.
4. Planistycznie wyznaczyć zakłady opieki zdrowotnej i zobowiązać je do udzielania pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nadzorować przygotowania tych zakładów do niesienia pomocy.
5. Zaplanować i organizacyjnie przygotować dostawy wody pitnej dla wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz urządzeń specjalnych przeznaczonych do likwidacji skażeń.
6. W ramach ćwiczeń i treningów integrować siły obrony cywilnej oraz inne służby, w tym sanitarno-epidemiologiczne i społeczne organizacje ratownicze do prowadzenia akcji ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska.
7. Zainicjować współpracę z TOAW w zakresie obrony cywilnej.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Grażyna Sudał
DYREKTOR WYDZIAŁU
Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

⁷ Załącznik nr 7 Doraźne grzebanie zmarłych

Z-ca KIEROWNIKA ODDZIAŁU

Bogdan Romanowski
Bogdan Romanowski